СПРАВОЧНИК ЗА РОДИТЕЛИ ЗА ПРЕХОДА ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА КЪМ УЧИЛИЩЕТО

Предисловие /Пръол/: Уважаеми родители, последната година в детската градина респективно годината на постъпване в училище е една специална година. Вашето дете се превръща от малко дете в ученик, то ще напусне познатата му обстановка на детската градина и ще навлезе в една нова фаза от своя живот, белязана от училището.

Преходът от детската градина към училището поставя нови задачи в развитието и предизвикателства за детето и семейството – те трябва да бъдат преодолявани съвместно. Чрез Вашето съдействие като родители ще се повлияе трайно на учебния процес и кариерата на Вашето дете.

По този повод експерти от детската градина и началното училище съвместно са разработили справочник, който да Ви е от полза в този път. Нашите образователни институции създават разнообразни възможности за развитие на индивидуалния потенциал на Вашето дете. Като в този процес радостта от ученето и изграждането на социална компетентност стоят в центъра на вниманието. Придобитите в процеса на елементарното учене и игра способности и умения представляват основата на училищното учене.

Настоящият справочник “От детската градина към училището” дава обстойна информация за времето до постъпването в училище. Той прави преглед на игровия и учебен опит на децата в детската градина както и на сферите на учене и развитие в основното училище.

Освен това той съдържа много практични съвети как бихте могли да подкрепите бъдещия си ученик. Допълнително ще намерите важна информация за правните рамкови условия, адреси за контакт и препратки към литература.

Нека този справочник бъде за Вас, уважаеми родители, помощник и подкрепа за хармоничния преход на Вашето дете от детската градина към училището. А на Вашето дете пожелавам след тази последна година в детската градина да посрещне с радост и увереност старта в училището. Всичко най-добро!

ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПЛАН ЗА ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ В ДОЛНА АВСТРИЯ 12
ЗНАЧЕНИЕТО НА ИГРАТА 14
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕМОЦИИ И СОЦИАЛНИ ВРЪЗКИ 16
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕТИКА, РЕЛИГИЯ И ОБЩЕСТВО 18
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕЗИК И КОМУНИКАЦИЯ 20
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ДВИЖЕНИЕ И ЗДРАВЕ 24

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕСТЕТИКА И ТВОРЧЕСТВО 26 ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ПРИРОДА И ТЕХНИКА 28
ВЪПРОСИ ЗА ДЕТСКАТА ГРАДИНА 32
ВЪПРОСИ ЗА УЧИЛИЩЕТО 33
ИЗТОЧНИЦИ 34
ЛИТЕРАТУРА ЗА РОДИТЕЛИ 35

Страница 6

ЗАЕДНО ДА РАБОТИМ НАД ПРЕХОДА

“Да открием много неща по пътя от детската градина към училище”

Когато си спомняте за първите Ви дни в училище, може би се сещате за изпитаната гордост тогава да бъдете най-накрая ученик или за притесненията, дали децата и учителите ще бъдат мили. И Вашето дете ще се сблъска с различни мисли и чувства по отношение на постъпването в училище. При повечето деца преобладават радостта и любопитството. Като при всички големи промени при някои деца може би се усещат в по-голяма или в по-малка степен тревога и несигурност, тъй като при прехода от детската градина към училище има за преодоляване няколко важни задачи в развитието:

- да се сбогуваш с някои деца и с възрастните в детската градина
- да изградиш нови взаимоотношения с децата и възрастните в училище
- да боравиш с променените очаквания, които се поставят към един ученик
- да свикнеш с ново пространство и дневния режим на училището
- да се научиш да четеш, пишеш и смяташ

Справянето с тези задачи в развитието е предизвикателство за всяко дете и неговото семейство. Позитивното справяне насърчава детето и го тласка напред в развитието му.

Вашето дете вече има натрупан опит в боравенето с преходни ситуации, например при постъпването в детската градина или при раждането на друго дете в семейството. Всеки успешно преодолян преход засилва способността на детето да се справя с други промени. Подкрепяйте Вашето дете и вярвайте, че то ще се справи с този преход.

Внимавайте как се изказвате по отношение на училището. Изказвания от рода на “Сега ще видиш, от къде изгрява слънцето!” или “Чакай само да тръгнеш на училище!” отключват несигурност и поставят детето под натиск. Вашата позитивна настройка като родители спрямо училището и ученето ще се пренесе върху детето Ви. Очаквайте започването на училище с радост, любопитство и оптимизъм.

Страница 7

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ СВОЕТО ДЕТЕ

- Да се подкрепи детето в неговото развитие.

В семейното ежедневие има много възможности да насърчите своето дете в цялостното му развитие и така да го подготвите за изискванията на училището. Идеи и предложения за това ще намерите в тази брошура.

3 Да се подготви за училищното ежедневие. Редовно посещение на детската градина, самостоятелно съблича не и обличане, да се поемат малки съобразени с възрастта задачи и задължения, да се ходи по пътя към училище, детето само да си избере чанта за училище, заедно да подготвите "работното място", лягане и ставане по едно и също подходящо време.

3 Да се запознае с непознатото. Подкрепяйте кооперирането между детска градина и училище. Говорете с Вашето дете за предстоящото тръгване на училище, отговаряйте на въпросите му – при това могат да бъдат от полза подходящи детски книжки с картинки. Използвайте възможности като ден на отворените врати и училищен празник, за да запознаете Вашето дете с новия свят, наречен училище.

ЕТО КАКВО КАЗВАТ ДЕЦАТА ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА:
В детската градина научих:
"Да рисувам хубаво, да строя и да се катеря" / Керстин, 6 год./
"Че мога много неща" /Юлия, 6 год./
"Да слушам внимателно, когато някой друг говори." / Фабиан, 6 год./
"Да имам търпение." /Милена, 6 год./

В училище искам да науча:
"Да майсторя и да смятам." /Макс, 6 год./
"Всичко, което още не знам." /Керстин, 6 год./

От училището искам:
"Добро свидетелство." /Якоб, 6 год./
"Моето училище да е дружелюбно." /Пердита, 6 год./
"Нови приятели." /Юлия, 6 год./

Страница 8

ПОСЛЕДНАТА ГОДИНА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Образователният процес в детската градина започва от първия ден, прекаран в нея, а с това започва и подготовката за последващото постъпване в училище.

Последната година в детската градина е от особено значение, тъй като децата е получат специална подкрепа и подпомагане по отношениена прехода от детската градна към училището.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ПОСЛЕДНА ГОДИНА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

За да се направи образованието достъпно за всички деца и по този начин да се създаде по-голяма равнопоставеност, посещението на детска градина в последната година преди постъпване на училище е задължително.

Задължителното посещение на детска градина обхваща в годината преди постъпване на училище безплатно посещение на детска градина за минимум 16 часа на седмица, за минимум 4 дни от времето на обучение.

ПРЕЗ ПОСЛЕДНАТА ГОДИНА В ДЕТСКАТА РАДИНА

3 Специални образователни предложения за най-големите
3 дейности по педагогическото съдействие върху процеса на преход /например разговори с децата по тази тема, разговори с родители, родителски срещи, кооперации с училища/
3 разговори за прехода при въпроси във връзка с постъпването на училище

Деца от детската градина при посещение на училище в рамиките на кооперационен проект

Страница 9

РАЗГОВОРИ ЗА ПРЕХОДА

При повечето деца преходът от детска градина към училище протича безпроблемно.

По повод развитието на Вашето дете и специални въпроси за възможностите на училището може да се проведе разговор за прехода.

КОЙ УЧАСТВА В РАЗГОВОР ЗА ПРЕХОДА?

В този разговор страни са родителите и отговорните в институциите детска градина и училище. В определени случаи биха могли да участват и други срани, които полагат грижи за Вашето дете.

КАК СЕ СЪСТОИ РАЗГОВОР ЗА ПРЕХОДА?

Ако Вие като родител желаете такъв разговор, обърнете се към ръководството на детската градина. То ще предприеме необходимите стъпки.
Ако инициативата за такъв разговор излиза от градината или училището, то към Вас в ролята Ви на родители ще се обърнат отговорните педагози. Ако дадете съгласието си за такъв разговор, то ще бъде насрочен час за провеждането на този разговор.

КАКВО Е СЪДЪРЖАНИЕТО НА РАЗГОВОРА ЗА ПРЕХОДА?

3 Разговор за степента на развитие на детето. Кояе неговата силна страна? В кое отношение има нужда от подкрепа? От какво се нуждае, за да учи добре?

3 Информация и помощ за вземане на решения по отношение тръгването на училище.
3 В случай, че се необходими мерки с цел подкрепа или специални рамкови условия, те биха могли да бъдат съвместно обмислени и планирани.

„ЗАЕДНО ДА ПЛАНИРАМЕ СТАРТА НА УЧИЛИЩЕТО”

Страница 10
ФАЗАТА НА ПОСТЪПВАНЕ В УЧИЛИЩЕ

ПЪРВА СТЪПКА
ЗАПИСВАНЕТО НА УЧИЛИЩЕ
Ако детето Ви до 31. август е навършило шестата си година, то на 1. септември тази година то задължително трябва да бъде записано на училище.

Всяко подлежащо на обучение дете се записва в училище и бива насърчавано съобразно своите дарби и нужди.

Заявлението на Вашето дете /записването в училище/ се извършва в ресорното училище. Когато започне записването, ще разберете какви документи трябва да носите от самото училище или от общината.

Важно е да вземете на записването и Вашето дете със себе си. Освен формалното приемане в училище става въпрос и за едно взаимно опознаване и за една първа преценка, дали Вашето дете ще може да изкара учебните часове в първи клас без претоварване.

През първите учебни седмици детето трябва да има време и възможност да се запознае с другите деца и учителя или учителката, да опознае сградата и да свикне с разпределянето на времето.

ЗАПОЧВАНЕТО НА УЧИЛИЩЕ

Добрият старт на училището ще повлияе позитивно на по-нататъшното ходене на училище и на радостта от ученето.

„ПОЗИТИВЕН УЧЕБЕН СТАРТ ЗА ВСИЧИ ДЕЦА”

Децата са различни в темпото си на учене, в готовността си за учене, в способността си за комуникация и в своята самостоятелност. Те имат различни интереси и носят със себе си различен предходен опит.
Учителят/учителката се ориентира по индивидуалните учебни предпоставки на децата и се съобразява с тях при провеждането на уроците.

Постепенно от познатите на децата форми на игра и учене се извеждат новите форми на учене.

Фазата на започване на училище дава възможност според нуждите на децата и според темпото на учене за разработването на учебното съдържание на двете учебни степени /основна степен / да се предостави на разположение 3 годишен период от време. Ако се забележи, че дадено дете ще се претовари или вече е претоварено с уроците на първи клас, то може да бъде зачислено в предучилищна степен.

Предучилищната степен е съставна част от основна степен I и може да бъде провеждана
3 като самостоятелен предучилищен клас
3 или съвместно с класовете от основна степен 1 и 2
Посещението на предучилищната степен се приспада от задължителното училищно обучение.

За да се избегне претоварване или обратното - незадоволително натоварване на детето, е възможна смяна на учебните степени по време на учебната година.

Страница 13
ОБРАЗОВАТЕЛЕН ПЛАН ЗА ДЕТСКИТЕ ГРАДИНИ В ДОЛНА АВСТРИЯ
ДЕТСКАТА ГРАДИНА – МЯСТО ЗА ИГРА И УЧЕНЕ, КЪДЕТО ДА СЕ ЧУВСТВАМЕ ДОБРЕ
В ранната детска възраст се поставят основите на образованието и ученето. Детската градина допринася по важен начин за образователния път на децата.

ОБРАЗОВАТЕЛЕНИЯТ ПЛАН
3 показва, как децата в детската градина биват подкрепяни и подпомагани, насърчавани в тяхното развитие.
3 е основа за педагогическата работа с децата.
3 дава представа за образователната работа и образователните процеси в детската градина.
3 съдържа педагогически и методически насоки.
3 представя моста между детската градина и училището.

Към представените в образователния план сверена образование на следващите страници ще намерите разяснения, предложения и примери, как децата Ви могат да бъдат насърчени и подкрепени във своето развитие.

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕМОЦИИ И СОЦИАЛНИ ВРЪЗКИ страница 16

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕТИКА, РЕЛИГИЯ И ОБЩЕСТВО страница 18

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕЗИК И КОМУНИКАЦИЯ страница 20

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ДВИЖЕНИЕ И ЗДРАВЕ страница 24

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕСТЕТИКА И ТВОРЧЕСТВО страница 26

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА П РИРОДА И ТЕХНИКА страница 28

Страница 14

ЗНАЧЕНИЕ НА ИГРАТА

Игрите са част от основните дейности на детето. Експертите изхождат от факта, че децата до шестата си година играят около 15 000 часа. Това са 7- 8 часа на ден!

Защото играта не само доставя удоволствие, но е детският начин за
- придобиване и упражняване на способности и умения
- преработка на чувства
- преодоляване на конфликти
- развиване на издръжливост, концентрация и работно поведение
- изучаване на социални форми на общуване /например изслушване, споразумяване/
- преработване на впечатления
- подобряване на моторните умения и телесните усещания
- изпробване на модели на поведение
- правене на абстрактното разбираемо и “досегаемо”

В играта децата събират основополагащ опит за придобиването на училищните умения и способности.
Пример за това: В играта с пясък и вода децата събират опит по отношение на количества и маси. Придобитите по този начин познания им помагат при решаването на математически задачи.
При игра с топка децата се научават да координират своите движения на очите и ръцете – това поставя основите на процеса на учене на писане и четене.

Изживейте с Вашето дете различните нюанси на игрите: превъплътете се в нечия роля, играйте с фигури, постройте дига, направете мостри от камъчета, игри с карти и летвички, игри с танци, пеене и римуване и т. н.

“ИГРАТА Е УЧЕНЕ”

Страница 15

ДЕТСКА ГРАДИНА
СЕМЕЙСТВО
УЧИЛИЩЕ

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Свободни и направлявани игрови форми:
З откривателски игри и игри за възприятие
З творчески и музикални игри
З конструкционни и строителски игри
З игри на криеница и стратегия
З игри за сръчност и движение
З игри с пръсти и кукли за ръце
З ролеви игри
З игри за лудуване и игри за отпочиване
З езикови игри, рими, гатанки, книжки с картинки
З групови игри
З игри с летвички, игри с правила

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ СВОЕТО ДЕТЕ ВЪВ СЕМЕЙСТВОТО
З давайте на своето дете време за игра, за да може да доразвие и задълбочи опита, който събира по време на игра
З оставете го да се наиграе, когато е потънало в игра
З осигурявайте му контакти с други деца. В играта с други деца то ще се научи на важни социални форми на общуване и ще ги упражнява
З подкрепяйте желанието му за изследване, Вашето дете се нуждае от възможности за изпробване, търсене, намиране, събиране и подреждане

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ ВУЧИЛИЩЕ
Придобитите в играта способности и умения съставляват основата за
З изучаване на елементарните културни техники /четене, писане, смятане/
З разгръщане на радостта от ученето и самостоятелното учене
З едно подобаващо поведение на учене и работа по отношение на издръжливост и концентрация, усърдност, точност, взаимопомощ и съобразителност.
З социална способност за действие / сътрудничество, развитие и спазване на правила и норми/

Страница 16
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕМОЦИИ И СОЦИАЛНИ ВРЪЗКИ

“ТОВА, КОЕТО ПРАВИ ДЕЦАТА СИЛНИ”

“Всъщност всяко дете има нужда от три неща”, казва невробиологът проф. д-р Гералд Хютер: “То има нужда от задачи, чрез които да израстне, то има нужда от примери, по които да се ориентира и то има нужда от общности, в които да се чувства сигурно.”

Семейството е първата общност, в която децата получават сигурност, намират образци и преодоляват първите си предизвикателства.

За да могат да израстват чрез задачите, децата имат нужда от разнообразни възможности , сами да изпробват, да действат самостоятелно и по този начин да разберат, че чрез собствените си действия могат да постигнат нещо. Да сложат сами масата, да забият гвоздей или да разберат, защо звънчето на колелото вече не работи – това прави децата горди и засилва тяхното самочувствие.

Опитът под надслов “Аз мога да постигна нещо” – “Аз съм ценен” – “Възприемат ме като личност” дава на децата самоувереност.

Децата, които разполагат с такава позитивна настройка, приемат трудностите като предизвикателство и преодоляват преходи, като този към училището, по-лесно.

Детската градина предлага на децата шанс, да съпреживеят една по-голяма общност, да изградят връзки с други деца и възрастни и да завържат приятелства. В детската градина те ежедневно намират възможности за боравене с правила и решаване на конфликти. Децата се научават, как да се присъединят към дадена група, да се наложат, да кооперират с околните или да убедят околните в дадена идея.

Целият този опит, по отношение на собствената личност и в съвместния живот с околните, създава базата за живота и ученето в училище.

Страница
17
ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

3 Развива се представа за самия себе си
Да опознаеш собствените си силни страни и да ги внесеш в групата, да поемаш отговорност, да развиеш чувство за това, как аз влиая на околните.
3 Да живееш в общност
Да се чувстваш добре в общността, да намериш своето място в групата, да развиеш чувство за принадлежност към определена група, например да имаш еднакво ежедневие в групата, групови игри, празници и тържества, заедно да сътворите нещо, например да посадите леха в градината, да направите изложба, сами да изготвите книжка с картинки,...
3 кооперирane и култура на конфликта
Да се вземат съвместни решения в групата, в конфликтни ситуации съвместно да се търсят пътища за решаване на конфликта, напр. ролеви игри, книжки с картинки, разговори.

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО
3 да дарявате любов и доверие
Да приемете детето си с всичките му чувства, с неговите силни и слаби страни. Да му покажте, че го обичате, доверявате му се и го считате за способно.
3 да отделите време да го изслушвате
Да определите твърдо време за съвместни игри и разговори, заедно да се храните, да го слагате да спи.
3 да поставите граници
Да направите ясни споразумения с детето и с търпение и последователност да следите за тяхното изпълнение.
3 да дадете свобода
Да има право да изпробва, самостоятелно да проверява и да прави грешки. 3
да решава конфликти
Казват, че споренето се учи, да можеш да казваш ”не”, да изразяваш чувства примерено, да намираш компромиси...

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ
3 Насърчаване личността на децата
Засилване на самочувствието и развиване на разбиране спрямо другите.
3 социално учене
Да учим заедно и един от друг, взаимопомощ и подкрепа.

3 доразвиване на социалните форми на общуване, развиване и приемане на правила респ. рамка на реда като условие за учебния час. 3 лишено от насилие решаване и избягване на конфликти
3 разпознаване и осветляване на предразсъдъци, създаване на чувствителност към ролите на двата пола, напр.дискусия, работа в група и с партньор, деца в помощ на други деца, застъпване и предлагане на социални теми в час.

Страница 18
ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕТИКА, РЕЛИГИЯ И ОБЩЕСТВО
„Това решение беше ли правилно?", „Кой е Бог и някой виждал ли го е?" Децата се сблъскват с основни въпроси на живота – в търсене на отговорите те се нуждаят от модели на подражание и от присъствието на възрастни с тяхното богатство от знания и опит.

Моето мнение е важно
За децата е важно да изкажат, представят своето мнение и идеи в семейството, в детската градина или в училище. По този начин те се научават да си изграждат собствено мнение, да приемат това на другите, както и да се борят за правата си и тези на другите.

Това, което е важно за мен
Във всяко семейство има определени ценности, държние и правила, които са важни. В детската градина децата вероятно ще се сблъскат с ценностна система, която се различава от тази на тяхното семейство. По този начин те се запознават с различни норми на поведение. Когато децата биват приети с ценностната им система, която идва от семейството, им се отдава по-лесно да боравят критично с ценностите и нормите на другите. По този начин може да се развие основен етически усет.

Всеки е ценен
Децата са точни наблюдатели. Те виждат как в семейството или в детската градина се отнасят с хората, които са различни. В детската градина по смисъла на общата педагогика се отдава значение на това всички деца в тяхната различност и с техните различни дарования да бъдат приемани като пълноценни членове на групата. В една атмосфера на ценене на различността може да се създаде чувство на принадлежност и сигурност.

Многообразието като богатство
Детските градини като огледални образи на обществото предлагат много възможности за сблъскване с културното и религиозно многообразие. Интеркултурната и интеррелигиозната работа пробужда процеси на учене, които запознават децата с различните култури и религии, карат ги да откриват разлики и

Страница
прилики, които им дават способността, да погледнат на другия с откритост и интерес.

„ДЕЦАТА РАЗСЪЖДАВАТ ЗА СВЕТА”

19
ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

З да се развие основно разбиране за това, че всеки човек е ценен, да се гледа на многообразието като на богатство /книжки с картинки, истории, възрастните като модел за подражание/

З да се запознаят с демократичните разбирания и начин на поведение /груповите решения да се взимат чрез гласуване, да се представят собствено мнение и идеи,.../

З да се взима активно участие в решения на групата /заедно да се стига до споразумения, да се поема отговорност/

З да се празнуват религиозните празници, да се запознаят с религиозните разкази

З открито да се запознават с различните култури / книжки с картинки, песни на различни езици, обичаи, хранене, облекло на различните култури,.../

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

З давайте на Вашето според възрастта възможност, да взема собствени решения и в рамките на семейството да определя, например какво и колко искам да ям? Какво да облека? Кои приятели да поканя? Заедно изберете цел за излета,...

З поемането на малки задачи и задължения засилва самочувствието и чувството за отговорност на Вашето дете, напр. вдигане на масата, поливане на цветята, хранене на котката, разтребване на играчките,...

З питайте детето за неговото мнение, напр. Какво ти хареса или не ти хареса? Какво бихме могли да направим по друг начин?

З Говорете с детето за това, което е важно за Вас. Вие като родител сте важен пример за подражание за развитието на обществени норми и ценности.

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ

3 Доразвиване на знания, способности и поведение, които са основополагащи за живеене в демократично общество и мирно съжителство.
3 Доразвиване на толерантност и приемане, но също и на способност за обосновано разграничаване от други виждания и начини на поведение
3 Заедно да намерим и спазваме правилата на играта и работата
3 Да участва в създаването на общността, заедно да се извършват дейности
3 Да се спазват формите на общуване / да си помагаме взаимно, да се изслушваме, да се съобразяваме един с друг,.../
3 Да участваме дейно в училищната общност

Страница 20

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕЗИК И КОМУНИКАЦИЯ

Изучаването на езика и говоренето е комплексен процес, който децата преминават в учудващо темпо. През първите 6 години от живота си децата придобиват словно богатство до 24 000 думи, от които използват около 5 000.

Как децата изучават езика?
През първите години от живота Вие като родители и братята и сестрите сте най-важните езикови модели за подражание на детето. В ежедневните игри и в разговорите един с друг в мозъка се създават структури и връзки, които са решаващи за езиковото развитие и по-късното учене в училище.

Езиковото насърчаване в детската градина заема една централна роля
Педагозите подкрепят целенасочено децата да разширяват своето словно богатство и способност за изразяване. За тази цел в детската градина се предлагат разнообразни възможности: при разговори с други деца и възрастни, при разкази, песни, истории и рими, при изработването на правила и решаването на конфликти, при съвместното хранене, при игра и движение.

Многоезичието като ценно притежание
Когато децата забележат, че един и същи предмет може да бъде назован по различен начин, е поставена основата на изучаването на друг език. Децата извличат ползи от това от рано да бъдат обградени от многоезичие.
За деца, които израстват двуезично или многоезично, е важно, Вие като родители да разговаряте с тях на този език, в който се чувствате най-добре и който владеете най-добре. С това полагате важните основи на изучаването на всеки друг език, както и на немския. Вашето дете се нуждае от добри познания по немски език за доброто си

Страница
образование, за завързването на приятелства и за да се чувства добре в социалното си обкръжение. Педагози и междукултурни сътрудници подкрепят целенасочено децата в усвояването на първия и втория език. В детската градина Вашето дете ще научи немски език по време на игрите и разговарянето с другите деца и чрез целенасочената подкрепа на педагозите.

Да изучаваме чужди езици игрово
Игровото учене на чужд език създава ценна основа за по-нататъшното изучаване на чужди езици.

“ЕЗИКЪТ Е КЛЮЧЪТ КЪМ КОМУНИКАЦИЯТА И ОБРАЗОВАНИЕТО”

21

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Езиково подпомагане в ежедневието
3 учебна обстановка, подпомагаща езика / богат избор на детска литература, водене на разговори, създаване на поводи за разговори, представяне на многоезичието/ 3 езиков съпровод на дейности / назоваване на предмети, описание на действия, обсъждане на преживявания/
Образователни предложения с основна тежест на езика
3 четене на глас, разказване, разглеждане на книжки с картинки /събуждане на интерес към текста, размисли и въпроси по време на и след прочитане на текста/
3 разговори в малки групи
3 самостоятелно измисляне на истории, представяне, рисуване
3 философски разговори с деца
3 игрови чуждоезикови предложения

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО
3 отделете си време за разговори с Вашето дете за преживявания, чувства, конфликти, планове, мисли…,
3 разказвайте на Вашето дете истории, четете редовно на глас /история за лека нощ/
3 вплетете в ежедневието песни, рими, игри с пръсти, игри с движения на тялото
3 когато разговаряте с детето слезте на нивото на неговите очи
3 изслушвайте го внимателно, оставяйте го да се доизкаже
3 посетете заедно с детето библиотека или книжарница , оставете го само да си избере книга

3 не поправяйте детето. Вместо това по-добре повторете изречението правилно / напр. “Татко е дойдел.” – “Да, татко дойде.”

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ
3 да се активират и доразвият езиковите умения
3 ситуационно говорене: вземане на езикови ситуации и игрово изпробване напр. извинение, даване на информация
3 да се доразвие радостта от разказването, споделянето и слушането
3 спазване на прости правила за водене на разговор, употреба на придобитите езикови средства в разговор
3 игрови, креативен подход към езика

Страница 22
Първият опит по пътя на писането е откритието да оставяш следа след себе си– детето открива, че може да оставя “знаци”.

Писмеността ни дава възможност, да запазим писмено езика и така да го направим видим за по-дълъг период от време. Това обстоятелство пленява децата – те искат да разбират “знаците от света на възрастните” и сами те да оставят “послания”.

Изучаването на езика в писмена форма е важна част от езиковото развитие и започва дълго преди постъпването в училище. Преди децата да открият буквите като повторяема част от писмото, те обръщат внимание на знаци и символи и тяхното значение /напр. знак Стоп, лого на фирми/. Те виждат, че четенето и писането в нашето общество изпълняват важни функции: ние можем да пишем новини, списъци за пазаруване, книги, можем да четем вестници и упътвания или да пишем картички – и децата искат да го могат.

За изучаването на четене и писане децата се нуждаят от редица способности и умения
3 боравене с инструментариума за рисуване и писане
3 познаване и различаване на форми, големина и посоки
3 схващане на буквите като символи
При придобиването на тези способности важна роля играят издръжливостта и концентрацията, внимателното слушане, усещането, наблюдаването и добрата физическа координация.

Например ако децата изучават една наклонена повърхност, те ще натрупат важен опит свързан с движението, което ще им бъде от полза при ученето да пишат. При писане на буквата “А” те ще могат да ползват “вътрешни образи”, как стои “наклонена линия” в пространството.

Страница

Ако Вашето дете показва интерес към знаци, символи и букви, подкрепете го в неговите проучвания.
Вземете под внимание това, че всичко трябва да се случва игрово и че за това "пътуване" в света на буквите и думите детето само трябва да избере своето темпо.

Страница 23
ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

3 Радост от четенето:
разглеждане на книжки с картинки, четене на книжки и истории и обсъждането им
3 Разказвателна компетентност:
да се разказва за преживявания, да се изразява мнение, да се измислят истории
3 Разбиране на текст и смисъл: рисуване на истории, преразказване,
изиграване 3 Разбиране за символи:
игрови подход към символи и букви 3
съзнание за звуковата структура на езика

познаване на звуци, тактуване на ритми, разпознаване на рими, разчленяване на срички

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

З дайте му на разположение богат асортимент от моливи, четки и хартия
З да приберете или окачите някъде рисунки или „писмени продукти" показва на Вашето дете тяхното оценяване като нещо ценно
З обръщайте внимание на детето, когато срещате табели за движение или други символи
З назовавайте буквите с техните звуци / например МАКС започва с буквата"М" – а не с „ЕМ"/
З игри с топка, микадо, жабешко скачане, пумпали, пластелин, щипки за пране, пъзели

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ

З развиване на трайна читателска мотивация
З схващане симсъла на текст и работа със съдържанието
З трениниг на фината моторика: писане на букви, цифри и знаци
З възприемане на писането като смислена дейност
З правопис: ограничен речников набор да се научи възможно най-добре и сигурно З наблюдение над езика: да се развие интерес към съзнателното боравене с езика, да се вникне в смисъла на езика чрез откриване, сравняване и наблюдение...

Страница 24

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ДВИЖЕНИЕ И ЗДРАВЕ

Децата обичат да се движат, при това те подобряват физическата си координация и укрепват своите мускули и стави. Това е от полза не само за тяхното здраве, но и поставя основите на ученето в по-тесен смисъл.

Всеки ден предлага нови предизвикателства: изкачване на стълби, скачане над локви, тичане, лудуване, играене – всичко това подтиква децата да откриват света.

В течение на времето децата се опитват да доразвият всички тези движения и да ги усъвършенстват. Така те стават все по-сръчни и умели.

Децата се нуждаят от свободно пространство, за да открият по игрови начин креативността в движението и да и се насладят.

Сабраният от движението и сетивата опит влияе на развитието. Колкото повече този опит се взима под внимание в процеса на учене, толкова по-трайно се запазват знанията. В процеса на учене винаги участват възприятието, усещането, мисленето и действието.

Чрез движението децата се учат как да манипулират с тялото си, да боряват с материали и да ги използват по подходящ начин. В съвместната игра, в играта един срещу друг и един за друг при игрите за движение децата събират и ценен социален опит.

Страница 25

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

З разнообразните възможности за движение благоприятстват ученето с всички сетива
З предложенията за движение представляват главна дейност в ежедневието както на открито така и на закрито, напр.игри свързани с тичане, игри за подскачане и равновесие, люшкане, търкаляне, пързаляне,...
З “ландшафтите на движението ” в закрито и открито пространство дават на децата възможност да изпробват форми на движение, да се упражняват и да се доразвиват.

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО
З използвайте възможностите за движение в ежедневието напр. качване на стълби,пътя към хлебопекарната или към детската градина,…
З създавайте ежедневно на детето възможност да прекарва време навън, напр. в градината, на детската площадка, в парка, на зелени площи, в плувния басейн, на полето и в гората.
З велосипед, триколка са идеални уреди за игра
З движение на закрито напр. топки за скачане, матраци, хамаци, трамплин, кресла, въжета за катерене, големи кутии, покривала и т.н. приканват към движение

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ
З да се доразвие радостта от движението и играта
З индивидуалните интереси по отношение на движението да се насочват към часовете по спорт
З да се изпробват социални начини на поведение по време на игрите за движение З да се доразвие физическото съзнание
З насърчаване на многообразни умения в движението в ежедневието и спорта
З да се изразяваме чрез движение
З подобряване на координацията
З пробуждане на съзнание за здравословен начин на живот

Страница 26

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА ЕСТЕТИКА И ТВОРЧЕСТВО

Креативност означава да се поставят под въпрос обичайните модели на мислене и поведение и да се потърсят нови решения. Тази способност би могла да бъде от полза по-късно в ежедневието, в училище и в професията, специално при решаването на проблеми.

КАК МОЖЕ ДА СЕ НАСЪРЧИ КРЕАТИВНОСТТА?
Да се разпознават креативните моменти
Всяко дете е креативно - по свой особен начин. Открийте “креативните страни ” на вашето дете.

Създаване на възможност
Когато на децата се предложат материали и идеи, това събужда тяхното любопитство. Те започват да изпробват, да експериментират и да създават нови неща. За тази цел често са достатъчни няколко кутии и лепило или алуминиеви кутийки, които например могат да бъдат преработени в музикален инструмент.

Да позволите
“Където се дяла, падат трески” – и това е буквално. Децата се нуждаят от време и понякога от “безпорядък”, за да създадат нещо.

Просто присъствие
Голямото изкуство за възрастните е това да са близо до детето си, без да му пречат на креативните процеси. Дайте само толкова помощ, колкото е необходимо и се въздържайте да налагате собствените си представи какво е “красиво” и “правилно”. Само така детето може да върви по свой собствен път.

Избягване на корекции
Чрез критични оценки децата загубват своето собствено чувство за самооценка на собствените си възможности, а често и радостта от по-нататъшни творчески действия.

Да се цени създаденото
Да оставим нещо построено от детските ръце да стои, да намерим хубаво място за някоя рисунка и да запазим творбите на децата - всичко това им казва, че са създали нещо ценно и че могат да бъдат горди с това.

Да изживеем изкуството

Заниманието с изкуство и хора на изкуството може да изостри детските сетива, да събуди фантазията им и да ги вдъхнови да създадат нови творби.

“ДЕЦАТА СА АРХИТЕКТИТЕ НА БЪДЕЩЕТО”

Страница 27

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

З скулптурно и пластично творчество /рисуване, скициране, работа с глина, дърво, пясък, картон, платове, вълна, естествени материали,…/
З музикално-ритмични предложения / пеене, работа с музикални инструменти, звукови експерименти/
З танц, креативни движения
З ролеви игри, театрални игри /роли, преобличане,игра на сенки, петрушки, изиграване на собствени истории,…/
З креативна работа с езика /измисляне на истории, рими/
З занимания с творби на изкуството, хора на изкуството, артефакти от собствената и чуждата култура.

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

З да създадете територия, в която Вашето дете може да даде свобода на креативността си /подложка за работа на масата или на пода, “работна маса”, място за движение, позволение да бъдем “шумни”, позволение да се изцапаме/ З да се предоставят на разположение материали / стари кутии, ролки, платове, въжета, каталози, лепило, тиксо, бои, флумастри, четки, пластелин, ножици, материали за строене, камъни, кестени,…/
З да се ценят креативните идеи, решения и продукти, напр. оригинално измислени думи, нови варианти на кълбо,…
З да се посещават театрални, музикални и танцови представления

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ

З творчески задачи да се решават самостоятелно и креативно
З да се събира опит в боравенето с материал и инструменти
З да се придобият прости умения /сръчност на ръцете и др./ З креативно боравене с движението
З пеене, музициране, съзнателно слушане, движения по музика и креативно музикално творчество
З креативна работа с езика /игри със звуци и думи, измисляне на рими, имена, понятия, съчиняване на истории/

Страница 28

ОБРАЗОВАТЕЛНА СФЕРА П РИРОДА И ТЕХНИКА

“Защо лети самолета? Защо има дъга и защо питам толкова много?” иска да знае 5 годишната Нина.

Децата са любопитни, те са добри наблюдатели и искат да разберат, защо нещата са точно такива. Така погледнато те са родени изследователи.

Чрез наблюдение и изпробване децата учат закономерностите на заобикалящия ни свят и техниката. Те изграждат хипотези, откриват взаимовръзки и планират нови неща. Ако в този случай децата стигнат своите граници, то те отправят своите въпроси към нас възрастните и така доста ни предизвикват.

При тези ситуации е важно децата да получат отговор, но много по-важно е обаче, да им се предостави възможност, сами да открият отговорите. Често отговорите, които сме намерили сами запомняме за цял живот – изследователският дух е пуснат от бутилката за други въпроси.

Чрез преживяването и сблъскването с процесите в заобикалящия ни свят и природата детето придобива не само първи научни разбирания, а и развива екологично чувство за отговорност. Детето разбира, че природата и околния свят трябва да бъдат пазени и всеки трябва да го прави, за да ги запазим.

Боравенето с начина на работа и принципите на простите технически уреди подкрепя децата в пробуждането на технически интерес и по-добрата ориентация в един белязан от техниката и електрониката свят.

“ДЕЦАТА ИЗСЛЕДВАТ ОКОЛНИЯ СВЯТ”

Страница 29

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

З внимателно наблюдение и възприемане /животински и растителен свят, време, слънце и луна, функции на уредите,…/
З първи поглед в биологичните, химичните и физически закономерности и качества чрез експериментиране с въздух, вода, светлина и сянка, цветове, звуци, магнити,…
З способност за езиково изразяване напр. поставяне на въпроси, познаване на

понятия, описание на процеси, формулиране на заключения
З отговорно боравене с природата и околната среда
З технически уреди: запознаване с функция, полза и опасности в боравенето с тях

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

З прекарайте с Вашето дете време сред природата, всеки сезон и всяко време предлагат различни възможности за открития.
З заедно бъдете наблюдателни / Какво се е променило? Какво виждаме, помирисваме, виждаме?/
З подкрепяйте своето дете в любопитството мунапр. „Как се казва цветето?" или „Защо дъждовните червеи излизат по време на дъжд на повърхността?" З наблюдение на процесите в природата и околната среда, сами да посадят леха цветя или зеленчуци, да разтопят сняг, да замразят вода,... З съвет: взимайте съдове за събиране /лупа, чанта, кутийки/

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ

З креативно поведение по време на откриване, изследване, експериментиране и конструиране и създаване на радост от самото действие
З с увеличаваща се трудност да се схващат нещата от природата и околния свят, да умеят да ги разясняват и тълкуват
З развиване на отговорно поведение по отношение на околния свят
З да се вербализират впечатления и опит от околния свят
З чрез работа с материал и инструмент да се придобият основополагащи знания в областите строене, живот, техника и оформяне на продукти

Страница 30

2 назад – 3 напред. Децата се нуждаят от конкретен опит, за да могат да разберат математически задачи като изваждане и събиране.

ДЕЦАТА УЧАТ МАТЕМАТИКА

Децата се сещат в своето ежедневие с много математически въпроси и ситуации: „Как можем да разделим по равно?", „Кой построи най-високата кула?", „Да спя още пет пъти и ще дойде рождения ми ден.", „След един час ще ме вземат."

В такива ситуации децата търсят правила, ред и връзки и откриват математическите закономерности.

Математическото мислене помага на децата да внесат ред в света и да се ориентират в него:
Часовникът показва, кога един час е минал. Може да се преброи, дали всички са получили еднакъв брой топчета за игра.

Децата учат математика чрез конкретен опит, наблюдения и въпроси, които те срещат в ежедневието.
От този конкретен опит те развиват способност да боравят с абстрактното като числа и геометрични форми.

ДА РАЗБЕРЕШ числата и количествата:
4 х откриваш черупка на охлюв
4 х прибираш я
4 х държиш толкова черупки от охлюв в ръкатаси

В детската градина педагозите се занимават с математически учебни ситуации в ежедневието или играта. Те дават на децата информация, идеи и помощ и създават целеви математически образователни предложения.

В семейното ежедневие също ще срещнете ситуации, които подканят към мерене, теглене, сравняване, сортиране и броене.

Намерете време да присъствате на такива „математически" проучвания, за да сте на разположение за евентуални въпроси или оказване на помощ.

Може би детето Ви точно в момента се занимава с въпроса, дали една стоножка има наистина 100 крака или дали две банкноти от 5 евро имат същата стойност като една банкнота от 10 евро.

Страница 31

ИГРОВИ И УЧЕБЕН ОПИТ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

3 количества: насипни игри, теглене и мерене по време на готвене, в магазина
3 пространство и форма: „ландшафти за движение", конструктори, рисуване на „карта на съкровище"
3 време: измерване на времето с пясъчен часовник, будилник, пиктограми за дневния режим
3 модели и последователност: да се откриват модели в природата, плетене на верижки, скициране,...
3 сортиране, класифициране: кутии за сортиране, задачи свързани с подредба напр. всички домашни животни да влязат в кошарата

3 числа и цифри: подскачане на „числа”, усещане на цифри, измерване в цолове, метър

ТАКА ЩЕ ПОДКРЕПИТЕ ВАШЕТО ДЕТЕ В СЕМЕЙСТВОТО

3 помагане в кухнята /измерване, броене на яйца/, в занаятчийска работа /мерене с рулетка, метър, нивелир
3 каране на робери и колело, катерене, люлеене
3 задачи за търсене: “Лепилото е във второто чекмедже от долу нагоре…”
3 строене с кубчета, релси на влакчета,…
3 заедно да отчитаме времето, да разглеждаме календара,…
3 подреждане на нещата за игра, прибиране на приборите за хранене,…
3 подреждане на колекции
3 игри със зарчета, броене на чинии, на играчки, свещички за торта,…
3 откриване на числа и цифри напр. номера накъщи, картичка за рожден ден, ценови етикети, обратно броене

ЗАДАЧИ, СВЪРЗАНИ С УЧЕНЕ И РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩЕ

3 да се запознаят с практическата полза от математиката
3 да умеят да разбират и познават света около тях
3 да се разпознават взаимовръзки и да се изграждат отговарящи на правилата структури
3 школуване на критично мислене и анализ на проблеми
3 създаване на творчески умения чрез игрови, изследоватлеско откривателски и конструктивни действия
3 да се вникне в основните положения на околния свят с помоща на числа, величини и операции
3 развитие на логично мислене и способност за решаване на проблемни ситуации

Страница 32

ВЪПРОСИ КЪМ ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Детската градина на Вашето дете за Вас като родители е първото място за информация и обсъждане на даден проблем. Ръководещият групата педагог и ръководството на детската градина с желание ще изслушат молбата Ви.

За повече въпроси и молби моля обърнете се към заведения към Вашия регион Инспекторат за детските градини:

Регион Адрес Телефон
АМСТЕТЕН 3300 Амстетен, Прайнсбахерщрасе 11 07472/9025 директно избиране 10530
БАДЕН 2500 Баден, Швартцщрасе 50 02252/9025 дир. изб.11610
ГРАДСКА ОБЩИНА ТРАЙСКИРХЕН 2460 Брук/Лайта, Фишамендерщрасе 10 02162/9025 дир. изб.11207
БРУК/ЛАЙТА 2460 Брук/Лайта, Фишамендерщрасе 10 02162/9025 дир. изб.11207
ГЕНЗЕРНДОРФ 2230 Гензерндорф, Шьонкирхнерщрасе 1 02282/9025 дир. изб. 10226
ГМЮНД 3910 Цветл, Ам Щатценберг 1 02822/9025 дир. изб.11438
ХОЛАБРУН 3580 Хорн, Фрауенхофер щрасе 2 02982/9025 дир. изб. 11317
ХОРН 3580 Хорн,Фраунхофер щрасе 2 02982/9025 дир. изб. 11317
КОРНОЙБУРГ 2100 Корнойбург, Банкманринг 5 02262/9025 дир. изб. 11217 КРЕМС-СТРАНА, КРЕМС-ГРАД 3500 Кремс, Дринквелдергасе 15 02732/9025 дир. изб. 11381
ЛИЛИЕНФЕЛД 3270 Шайбс, Ратхаусплатц 5 07482/9025 дир. изб.11246
МЕЛК 3390 Мелк, Абт Карл щрасе 23 02752/9025 дир. изб.11405
МИСТЕЛБАХ 2130 Мистелбах, Хауптплатц 4/5 02572/9025 дир. изб.11245
МЬОДЛИНГ 2340 Мьодлинг, Банщрасе 2 02236/9025 дир. изб. 11495
НОЙНКИРХЕН 2620 Нойнкирхен, Пайшингершрасе 17 02635/9025 дир. изб.10310
ШАЙБС 3270 Шайбс, Ратхаусплатц 5 07482/9025 дир. изб.11246
САНКТ ПЬОЛТЕН СТРАНА 3109, Санкт Пьолтен, Ам Бишофтайх 1 02742/9025 дир. изб. 37840
САНКТ ПЬОЛТЕН ГРАД 3500 Кремс, Дринквелдергасе 15 02732/9025 дир. изб.11381
ТУЛН 3430 Тулн, Хауптплатц 33 02262/9025 дир. изб.11299
ВАЙДХОФЕН/ИБС 3270 Шайбс, Ратхаусплатц 5 07482/9025 дир.изб.11246
ВАЙДХОФЕН/ТАЙА 3910 Цветл, Ам Щатценберг 1 02822/9025 дир. изб.11438
ВИЕНСКИ НОЙЩАД/ ВИЕНСКИ НОЙЩАД СТРАНА 2700 Виенски Нойщад, Унгаргасе 3302622/9025 дир. изб.11307
ВИЕНА – ОКОЛНОСТИ 3400 Клостернойбург, Леополдщрасе 21 02243/9025 дир. изб.10309
ЦВЕТЛ 3910 Цветл, Ам Щатценберг 1 02822/9025 дир. изб.11438
Правителствена служба на Долна Австрия, отдел детски градини, Вийнерщрасе 54, вход Б, врата към парламента, 3109 Санкт Пьолтен
Тел.:02742/9005-13237, факс 02742/9005 – 13595, имейл: post.k5@noel.gv.at, http://www.noe.gv.at/Kindergaerten

Страница 33

ВЪПРОСИ КЪМ УЧИЛИЩЕТО

При въпроси и молби във връзка с постъпването на училище на Вашето дете, моля обърнете се към училищната дирекция на съответното ресорно училище.

За повече информация и други молби можете да влезете в контакт със съответния регионален училищен инспекторат:

Регион Адрес Телефон
АМСТЕТЕН I 3300 Амстетен, Прайнсбахерщрасе 11 07472/9025 директно избиране 21841, 21840, 21842
АМСТЕТЕН II 3300 Амстетен, Прайнсбахерщрасе 11 07472/9025 директно избиране 21841, 21840, 2184
БАДЕН 2500 Баден, Швартцщрасе 50 50 02252/9025 дир. изб.22842, 22843,22844
БРУК/ЛАЙТА 2460 Брук/Лайта, Фишамендерщрасе 10 02162/9025 дир. изб.23841, 23842
ГЕНЗЕРНДОРФ 2230 Гензерндорф, Шьонкирхнерщрасе 1 02282/46 40 дир. изб. 11
ГМЮНД 3950 Гмюнд, Шремзерщрасе 8 02852/9025 дир. изб.25841, 25842
ХОЛАБРУН 2020 Холабрун, Мюлгасе 24 02952/9025 дир. изб. 27841
ХОРН 3580 Хорн, Фраунхофер щрасе 2 02982/9025 дир. изб. 28841, 28842
КОРНОЙБУРГ 2100 Корнойбург, Банкманринг 5 02262/9025 дир. изб. 29841, 29842
КРЕМС-СТРАНА 3500 Кремс/Дунав, Дринквелдергасе 15 02732/76681 дир. изб. 30842, 02732/76681 дир.изб. 30843
КРЕМС-ГРАД 3500 Кремс/Дунав, Дринквелдергасе 15 02732/9025 дир. изб. 30851, 08132/76681 дир.изб. 841
ЛИЛИЕНФЕЛД 3180 Лилиенфелд, Ам Ангер 2 02762/9025 дир. изб.31 841, 31 842
МЕЛК 3390 Мелк, Абт Карл щрасе 23 02752/9025 дир. изб.32 842, 32 843
МИСТЕЛБАХ 2130 Мистелбах, Хауптплатц 4/5 02572/9025 дир. изб.33 841, 33 842
МЬОДЛИНГ 2340 Мьодлинг, Банщрасе 2 02236/9025 дир. изб. 34842, 34843
НОЙНКИРХЕН 2620 Нойнкирхен, Пайшингершрасе 17 02635/9025 дир. изб.35842, 35843, 35844, 35845
ШАЙБС 3270 Шайбс, Ратхаусплатц 5 07482/9025 дир. изб.38841, 38842
САНКТ ПЬОЛТЕН СТРАНА 3109, Санкт Пьолтен, Ам Бишофтайх 1 02742/9005 дир. изб. 18851, 18852, 18853
САНКТ ПЬОЛТЕН ГРАД 3100 Санкт Пьолтен, Росмаркт 6 02742/333 дир. изб.2671, 2672
ТУЛН 3430 Тулн, Хауптплатц 33 02272/9025 дир. изб.39841, 39842
ВАЙДХОФЕН/ИБС 3340 Вайдхофен Ибс, Унтерер Щатплатц 22 07442/511 дир.изб. 207
ВАЙДХОФЕН/ТАЙА 3830 Вайдхофен/Тайа, Айгнершрасе 1 02842/9025 дир. изб.40841,40842
ВИЕНСКИ НОЙЩАД СТРАНА 2700 Виенски Нойщат, Унгаргасе 3302622/9025 дир. изб.41841, 41842
ВИЕНСКИ НОЙЩАД ГРАД 2700 Виенски Нойщат, Бургплатц 1 0676/88373 дир. изб.2352, 2353
ВИЕНА – ОКОЛНОСТИ 3400 Клостернойбург, Леополдщрасе 21 02243/9025 дир. изб.26841, 26842
ЦВЕТЛ 3910 Цветл, Ам Щатценберг 1 02822/9025 дир. изб.42841, 42842

ЛИТЕРАТУРА:

Образователен план за детските градини в Долна Австрия
www.noe.gv.at/Kindergarten

Учебен план на основното училище BGBI
№ 134/1963 валиден текст
www.bifie.at/bildungsstandards

Долна Австрия Закон за детските градини 2006
LGBI.5060 валиден текст

Национален закон за училищното образование
/закон за задължителното училищно образование 1985/ BGBI №76/1985 валиден текст

Брюндел, Хайдрун /2005/. Как да подготвим децата за училище. Какви са задачите на детската градина.Фрайбург: Хердер

Консултативен център за предотвратяване на зависимости, координация и консултация /2008/. Осем неща, които правят възпитанието силно. Санкт Пьолтен Фтенакис, Василиос Е., Шмит, Анете, Айтел, Андреас, Герлах, Франц & Даут, Марике /2009/, Изграждане на природо-научни знания. Том 2-6. Троисдорф: Образователно издателство ЕДНО.

Грибел, Вилфред & Низел, Ренате /2004/. Транзиции. Да насърчим умението на децата в дневните заведения успешно да се справят с промените. Вайнхайм: Белтц.

Хартман, Валтраут, Хайсцан, Михаела, Пфол-Чалопек, Мартина, Щол, Мартина & Хартел, Биргит /2009/ Език, комуникация и литерация в детската градина. Виена: издателство hpt

Хютер, Гералд, Интервю в, Кал, Райнхард /2007/ “Деца!” документален филм. Архив на бъдещето.

Кренц, Арним /2005/. От какво се нуждаят децата. Активно насърчаване на развитието в детската градина. /5. издание/. Вайнхайм: Белц

Вустман, Корина /2004/. Да насърчим способността за съпротивление на децата в дневните заведения. Вайнхайм: Белц

Цимер, Ренате /2004/. Наръчник за възпитание на движението /13. издание/. Фрайбург: Хердер.

Страница 35

ЛИТЕРАТУРА ЗА РОДИТЕЛИ:

Говори с мен и ме слушай! 12 идеи, как да подкрепим нашите деца в ученето да говорят. Брошура за родители. Център по проекти на имиграцията и интеграцията, Дорнбирн /2009/
Download: www.okay-line.at

Ръководство за родители на много езици:
Място на срещата – училище. Това DVD информира за съществените белези на австрийската образователна система.
Download: www. Daz.schule.at, поръчки: office@amedia.co.at

Информация за всички фази на развитие на Вашето дете. Родителски писма. Съвети за родители на CD – ром. Министерство на икономиката, семейството и младежта.
Поръчка: www.bmwfj.gv.at/publikationen, www.eltern-bildung.at

Книга с картинки по темата тръгване на училище.
Йорг, Сабине /1993/. Важните неща в живота. Издателство Тинеман.
ISBN – 10/ 3522431553

Служебна информация:
Издател и медиен собственик: провинция Долна Австрия представена от правителствена служба на Долна Австрия, отдел детски градини, Вийнерщрасе 54, вход Б, врата към парламента, 3109 Санкт Пьолтен; Специализирана координация: д-р Ренате Щегер, маг. Ингрид Хайс; Специализирана обработка: правителствена служба на Долна Австрия, отдел детски градини: Ева Щунднер в сътрудничество с маг. Криста Кирхнер, Ерна Коварш, Елизабет Лун, Криста Шрамел, д-р Ренате Щегер, Герда Тимал, държавен училищен инспектор за Долна Австрия: дипл. Пед. Биргит Досо, маг. Ингрид Хайс; снимки: Долна Австрия държавни детски градини, Долна Австрия основни училища, Лоис Ламерхубер – Fotolia.com, orioriFotolia.com, zest_marina - Fotolia.com; Рисунки: Долна Австрия Основни училища; Графика: Хелмут Киндлингер; Печат: Градвол дружество с ограничена отговорност.